

Memo raad

Aan : De gemeenteraad

Van : **Burgemeester Jaeger**

Datum : 22 januari 2026

Doel: : **Informeren** **Nummer toezegging:**

Onderwerp : Toelichting punt 4.1. uit 1275563 - Raadsvoorstel Bestuurlijke Toekomst

Inlichtingen bij : Rob van Woerkum, team B&C

Kennisnemen van

De toelichting op punt 4.1. uit het raadsvoorstel Bestuurlijke toekomst met betrekking tot de urgentie en inzet van de middelen voor het opstellen van de uitgangspuntennotitie *Toekomstbestendig Zutphen*

Inleiding

In het raadsvoorstel *Bestuurlijke toekomst Zutphen* stelt het college voor om een *uitgangspuntennotitie Toekomstbestendig Zutphen* op te stellen (paragraaf 4.1). Tijdens de oordeelsvormende raadsvergadering van 19 januari jl. heeft de burgemeester toegezegd nader toe te lichten waarom het belangrijk is om hier nu mee aan de slag te gaan en waaraan het voorgestelde projectbudget van € 75.000 wordt besteed. Met deze memo geven wij uitvoering aan die toezegging.

Inhoud

Waarom nu: urgentie en context

De bestuurlijke en regionale context waarin Zutphen opereert is momenteel sterk in beweging. In onze subregio is sprake van zogenoemde *schuivende panelen*: discussies over gemeentelijke schaal, herindeling, regionale samenwerking en positionering volgen elkaar snel op. Deze ontwikkelingen brengen onzekerheid met zich mee, maar ook strategische keuzemomenten.

In zo'n situatie is afwachten geen verstandige optie. Juist nu is het van belang dat Zutphen niet alleen 'de vinger aan de pols houdt', maar zelf regie voert over haar bestuurlijke toekomst. Dat vraagt om een bewuste, onderbouwde en toekomstgerichte koersbepaling.

De voorgestelde uitgangspuntennotitie heeft daarbij drie samenhangende doelen. De urgentie om hier nu er mee te starten zit in de onderlinge samenhang van deze opgaven.

1. Zutphen als centrumgemeente: wat vraagt onze regionale rol?

Zutphen vervult een belangrijke centrumfunctie op het gebied van zorg, onderwijs, cultuur, veiligheid en economie. Die rol wordt breed benut door inwoners uit de regio, maar brengt ook structurele lasten en verantwoordelijkheden met zich mee.

De uitgangspuntennotitie is nodig om:

- scherp in beeld te brengen welke centrumfuncties wij vervullen en willen blijven vervullen;
- te beoordelen of onze huidige schaal, organisatie en capaciteit aansluiten bij regionale verwachtingen;

- het gesprek te voeren over het regionaal sociaal contract: hoe dragen we samen met omliggende gemeenten verantwoordelijkheid voor voorzieningen en opgaven?

Als we dit niet doen bestaat het risico dat verwachtingen (van onze inwoners en van omliggende gemeenten) verder oplopen, terwijl de draagkracht onvoldoende meegroeit.

2. Bestuurskracht en organisatie: robuust en wendbaar blijven

Zoals in paragraaf 4.1 wordt benoemd, vraagt zelfstandig toekomstbestendig blijven om blijvende aandacht voor bestuurskracht, uitvoeringskracht en organisatieontwikkeling. De druk op specialistische functies, werkdruk en afhankelijkheid van externe inhuur nemen toe.

De uitgangspuntennotitie biedt het kader om:

- kwetsbaarheden in organisatie en uitvoering systematisch te analyseren;
- te bepalen wat de effecten van de veranderingen in de regionale samenwerking zijn en wat dit van ons vraagt;
- te bepalen welke versterking nodig is om kwaliteit, continuïteit en betrouwbaarheid te borgen;
- keuzes te maken in professionalisering, digitalisering en procesgericht werken.

Dit vraagt om gerichte inzet van capaciteit en een integrale blik, voorbij de dagelijkse hectiek.

3. Toekomstscenario's en keuzes: zelfstandig en strategisch

Hoewel er op korte termijn waarschijnlijk geen herindeling aan de orde is, laat het onderzoek zien dat schaalvergroting op middellange en langere termijn kansen kan bieden.

De uitgangspuntennotitie werkt daarom:

- concrete toekomstscenario's uit voor een zelfstandig Zutphen;
- opties voor intensivering van samenwerking binnen de Regio Stedendriehoek;
- mogelijkheden voor strategische samenwerking met omliggende gemeenten;
- de financiële, organisatorische en personele consequenties daarvan.

Dit stelt de raad in staat om – nu en in de toekomst – weloverwogen keuzes te maken, ook als de omgeving opnieuw verandert.

Waarom extra capaciteit en externe reflectie nodig is

Het traject raakt alle drie de hoofdopgaven en vraagt om analyse van complexe bestuurlijke, regionale en organisatorische vraagstukken. Voor een deel hiervan liggen er al onderzoeksrapporten. Vanzelfsprekend gebruiken we deze als input.

De noodzakelijke werkzaamheden kunnen niet volledig binnen de reguliere werkzaamheden worden opgevangen.

Daarom is nodig:

- tijdelijke extra ambtelijke capaciteit voor analyse, procesbegeleiding en coördinatie;
- externe strategische reflectie, met name gericht op het regionale krachtenveld, bestuurlijke positionering en lobby.

Deze combinatie helpt om zowel intern scherpte aan te brengen als extern effectief te opereren.

Specificatie projectbudget (€ 75.000)

Het projectbudget wordt ingezet in directe relatie tot de doelen van paragraaf 4.1:

- Extra ambtelijke capaciteit / projectleiding – ca. € 45.000
Voor analyse van centrumfuncties, bestuurskracht, scenario's en procesvoering.
- Externe strategische advisering en reflectie (lobby/positionering) – ca. € 15.000
Voor duiding van het regionale krachtenveld en ondersteuning bij positionering richting partners.
- Onderzoek, werkbijeenkomsten en communicatie – ca. € 15.000
Voor sessies met bestuur en organisatie, scenario-uitwerking en voortgangsinformatie.

Planning en betrokkenheid raad

De burgemeester heeft toegezegd om na het zomerreces de uitgangspuntennotitie met de raad te delen.

Hoofdlijn bestuurlijke planning:

College

18 aug 2026

Tijdens het traject wordt de raad actief geïnformeerd over de voortgang, zodat betrokkenheid en transparantie zijn geborgd.

Slot

Met de uitgangspuntennotitie *Toekomstbestendig Zutphen* geeft de gemeente concreet invulling aan de koers uit paragraaf 4.1: versterken van bestuurskracht, organisatie en regionale positie. Juist in een periode van schuivende panelen is dit nodig om niet alleen te reageren op ontwikkelingen, maar zelf richting te geven aan de toekomst van Zutphen.

Vervolg

Bijlagen
